

НсраУ

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ**

Щоденник

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ

студента(ки) ___ курсу, ___ групи, спеціальності

(ПІБ студента (ки))

База практики _____
(назва аптеки)
Адреса, телефон _____

Керівник від кафедри ОЕФ НФаУ _____
(посада ПІБ)

Керівник від бази практики _____
(посада, ПІБ)

Термін проходження практики _____

УДК 615.12:339.162

*Рекомендовано ПМК з економіко-управлінських дисциплін
Національного фармацевтичного університету № 4 від 15.01.2019 р.*

Рецензенти: *М. М. Слободянюк*, доктор фарм. наук, професор кафедри фармацевтичного менеджменту та маркетингу НФаУ; *Л .Г. Савченко*, канд. фармацевтичних наук, доцент, зав. аптеки №533 м. Харкова

Виробнича практика з організації та економіки фармації : щоденник / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова, В.М. Чернуха, М.В. Подколзіна, М.В. Подгайна, О.В. Винник, Хіменко С. В., Н.В. Тетерич, В.І. Міщенко, за ред. проф. А. С. Немченко. – Х. : НФаУ, 2019. – 42 с.

Щоденник містить графік проходження виробничої практики і розподіл робочого часу здобувачів вищої освіти. Згідно змістових модулів і тем, які були опановані студентами на практичних заняттях з дисципліни, необхідно відповісти на запитання та оформити звітні документи. Матеріал подано відповідно до робочої програми з виробничої практики з організації та економіки фармації для здобувачів вищої освіти фармацевтичних факультетів.

Призначені для здобувачів вищої освіти спеціальності «Фармація» вищих фармацевтичних та медичних вузів, які проходять виробничу практику в аптеці, а також для керівників практики.

УДК 615.12:339.162

© Немченко А. С., Назаркіна В. М.,
Панфілова Г. Л., Чернуха В. М.,
Подколзіна М. В., Подгайна М. В.,
Винник О. В., Хіменко С. В.,
Тетерич Н. В., Міщенко В. І.,
2019
© НФаУ, 2019

ГРАФІК
проходження виробничої практики і
розподіл робочого часу здобувачів вищої освіти

Назва змістових модулів і тем	Обсяг у годинах	
	денна форма	заочна форма
Тема 1. Організація діяльності аптек як закладів охорони здоров'я відповідно до вимог Належної аптечної практики (GPP).	12	12
Тема 2. Організація безрецептурного відпуску ліків.	28	28
Тема 3. Організація рецептурного відпуску ліків. Облік рецептури	15	15
Тема 4. Організація роботи аптеки з товарними запасами	15	15
Тема 5. Основні принципи й методи формування системи цін на лікарські засоби	12	12
Тема 6. Організація обліку та звітності в аптеці	28	28
Тема 7. Автоматизація роботи аптеки (комп'ютерне забезпечення).	10	10
Тема 8. Облік надходження товарно-матеріальних цінностей.	15	15
Тема 9. Облік витрат товарно-матеріальних цінностей	15	15
Тема 10. Облік руху грошових коштів	15	15
Тема 11. Організація обліку праці і заробітної плати	10	10
Тема 12. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей	10	10
Тема 13. Основи бухгалтерського обліку	15	15
Тема 14. Звітність аптечного закладу	13	13
Тема 15. Економіка аптечних закладів	13	13
Всього часов	216	216

NB !!! Заповнений щоденник-звіт повинен бути підписаний керівником аптеки!

**Тема 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕК ЯК ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ НАЛЕЖНОЇ АПТЕЧНОЇ
ПРАКТИКИ (GPP)**

**1. Основні нормативно-правові акти, що регламентують
фармацевтичну діяльність в Україні (стисла характеристика)**

2. Характеристика бази практики

➤ **організаційно-правова форма аптечного закладу:**

➤ **організаційна структура (відділи аптеки):** _____

➤ **оснащення і обладнання приміщень:**

➤ **чисельність персоналу аптеки із зазначенням посад**

- **основні цілі і завдання діяльності аптеки (на основі статуту аптечного закладу):**

3. Особливості ліцензування фармацевтичної діяльності

- вказати вид діяльності _____
- номер _____
- термін дії _____
- назва органу, який видав ліцензію _____

4. Організація матеріальної відповідальності

5. Організація постачання аптечних закладів ЛЗ та іншими товарами аптечного асортименту

- Основні постачальники:

- Асортимент товарів

Набути навичок організаційної діяльності і як приклад навести (вклеїти) такі документи:

- копія заяви на отримання ліцензії, а також відомості про матеріально-технічну базу (вказати склад та розміщення приміщень (зон) аптеки; зробити висновок про правильність розташування та взаємозв'язку приміщень відповідно до чинного законодавства);
- структуру та стислий зміст основних розділів правил внутрішнього трудового розпорядку аптеки; трудовий чи колективний договір (контракт);
- договір про колективну (індивідуальну) матеріальну відповідальність

Для записів

Тема 2. ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗРЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛІКІВ

1. Нормативно-правові акти, що регулюють безрецептурний відпуск ЛЗ

2. Основні принципи організації фармацевтичної опіки в аптеці

3. Оснащення та обладнання відділу та робочих місць

4. Оформлення вітрин торгової зали, оформлення та розміщення інформаційних та рекламних матеріалів, цінників

5. Розміщення й зберігання товарів

6. Документація з руху товарно-матеріальних цінностей у відділі

7. Проаналізувати кількість звернень населення (протягом дня) і визначити попит і пропозицію на 5 препаратів (на вибір). Дані подати у табл. :

Торгова назва ЛЗ	Фармакологічна група	Кількість звернень	Кількість відмов	Кількість замін

Набути практичних навичок з безрецептурного відпуску і як приклади навести такі документи:

- алгоритм дій провізора при здійсненні фармацевтичної опіки під час безрецептурного відпуску на конкретному прикладі, використовуючи протоколи провізора (фармацевта);

Для записів

Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЯ РЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛІКІВ. ОБЛІК РЕЦЕПТУРИ

1. Оснащення та обладнання, штат рецептурно-виробничого відділу:

2. Нормативно-правові акти, що регламентують правила прийому рецептів та відпуску ЛЗ:

3. Порядок прийому рецептів в аптеці

4. Аналіз рецептури:

- кількість екстемпоральних лікарських засобів (індивідуального виготовлення) за зміну (день) - _____ шт. за місяць _____ шт.
- кількість ЛЗ, відпущених безоплатно або на пільгових умовах за рецептами за зміну (день) _____
- документи з обліку рецептів:

- 5. Навести приклади рецептів, перевірку доз, таксування.**
Рекомендується оформити у щоденнику не менше 5 прописів (із зазначенням документів обліку та видів внутрішньоаптечного контролю якості), відводячи на кожну з них окрему сторінку;).

Для записів

Для записів

Для записів

Для записів

6. Урядова програми реімбурсації «Доступні ліки»

чи бере участь аптека у програмі «Доступні ліки»?

яке програмне забезпечення використовується для обробки електронних рецептів?

Які препарати підлягають відшкодуванню за урядовою програмою?

Вкажіть кількість відпущених ЛЗ за електронними рецептами за місяць, за зміну

7. Документальне оформлення пільгового відпуску ЛЗ

категорії населення, які обслуговуються на безоплатних та пільгових умовах у даній аптеці

захворювання, за якими ЛЗ відпускаються безоплатно або на пільгових умовах

8. Документальне оформлення предметно-кількісного обліку ЛЗ (ШКО)

Чи має аптека ліцензію на діяльність, пов'язану з обігом наркотичних, психотропних речовин та прекурсорів? _____

Чи здійснює аптека відпуск препаратів за спецбланками форми №3

Вкажіть, які ЛЗ знаходяться на ПКО:

9. Дайте стисло характеристику двох рецептів, до складу яких входять ЛЗ, що підлягають ПКО

№ з/п	Склад рецептурного пропису	Форма бланка	Обов'язкові реквізити	Термін дії рецепту	Термін зберігання в аптеці
1.					
2.					

10. Облік рецептури

набути навичок роботи у рецептурно-виробничому відділі і як приклади навести такі документи (ВКЛЕЇТИ):

- Квитанція на замовлені ліки;
- Журнал обліку рецептури;
- Реєстрація роздрібних оборотів;
- Реєстрація рецептів на відпуск ліків на пільгових умовах;
- Зведений реєстр;
- Вибірковий лист;

- Журнал обліку наркотичних, психотропних лікарських засобів і прекурсорів, що підлягають ПКО в закладах охорони здоров'я.

Для записів

Для записів

Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ АПТЕКИ З ТОВАРНМИ ЗАПАСАМИ

1. Постачальники товарів аптечного асортименту в аптеці (стисла характеристика)

Вказати найбільш важливих постачальників, дані узагальнити у табл.

Назва постачальника	Кількість асортиментних позицій	Терміни поставки до аптеки (дні)	Переваги	Недоліки

2. Алгоритм роботи аптеки з постачальником (оформлення заявки на ЛЗ та інші товари, спосіб доставки товару та ін.)

3. Алгоритм прийому товару, що надходить в аптеку за кількістю та якістю та проведення вхідного контролю якості ЛЗ

4. Нормативно-правові акти, що регламентують порядок проведення контролю якості ЛЗ:

5. Розміщення та обладнання приміщень (зон) для зберігання товарів в аптеці

6. Особливості зберігання різних груп товарів аптечного асортименту

7. Порядок реєстрації температури і вологості повітря в місцях зберігання товарів

8. Набути навичок роботи з товарними запасами і як приклади навести такі документи:

- договір на поставку товарів з копіями ліцензій оптового постачальника;
- реєстр лікарських засобів, які надійшли до суб'єкта господарської діяльності;
- копії Розпоряджень Держлікслужби щодо заборони або тимчасової заборони обігу ЛЗ.

Для записів

Тема 5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ Й МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІН НА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

1. Нормативно-правові акти, які регулюють ціноутворення на ЛЗ

2. Порядок формування цін на ЛЗ

які входять до Національного переліку основних лікарських засобів

які підлягають відшкодуванню за урядовою програмою «Доступні ліки»

3. Формування роздрібною ціни на ЛЗ (5 прикладів) – результати подати у таблиці:

№ з/п	Назва лікарського засобу, форма випуску	Закупівельна ціна	Розмір роздрібною націнки, %		Роздрібна ціна	
			для населення	для ЛПЗ	для населення	для ЛПЗ
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Набути навичок формування цін і як приклад навести такі документи:

- накладна з реєстром формування роздрібних цін

Тема 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ В АПТЕЦІ

6.1. Автоматизація роботи аптеки:

Нормативно-правові акти, що регламентують облік і звітність аптечних закладів:

Облікова політика аптечного закладу (стисла характеристика)

Програмне забезпечення в аптеці, призначене для автоматизації обліку ТМЦ та бухгалтерського обліку _____

6.2. Облік руху товарно-матеріальних цінностей:

Порядок поставки товарів та документальне оформлення (вказати супровідні документи)

Облік роздрібного та оптового товарообороту (реалізація товарів населенню, закладам охорони здоров'я та іншим організаціям)

Порядок обліку пільгового та безоплатного відпуску ЛЗ в аптеці

Документальне оформлення витрат ТМЦ на господарські потреби, надання першої медичної допомоги; у зв'язку із закінчення термінів придатності ЛЗ, бою, псування, а також списання ЛЗ, вилучених на аналіз у лабораторію (вказати хто, як, коли і на підставі яких документів здійснює списання ТМЦ)

6.3. Облік руху грошових коштів:

Порядок здійснення готівкових розрахункових операцій із споживачами
Вкажіть вид РРО та програмне забезпечення, що використовується в аптеці для розрахунків зі споживачами

Як здійснюється відпуск товарів аптечного асортименту за умов відсутності електроенергії або виходу з ладу РРО?

Оформлення звітності з РРО (пояснити порядок оформлення та подання звітності)

Документальне відображення прибуткових та видаткових касових операцій (порядок оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів, касової книги)

Порядок здачі виручки в банк (інкасації)

Порядок інвентаризації каси (основні етапи)

6.4. Організація обліку праці та заробітної плати

Порядок обліку використання робочого часу та нарахування заробітної плати

**Розрахунок сум гарантійних та компенсаційних виплат:
відпускних**

допомоги з тимчасової непрацездатності

допомоги у зв'язку з вагітністю й пологами

Порядок розрахунку та розмір відрахувань із заробітної плати

6.5. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей:

Порядок і строки проведення інвентаризації, документальне оформлення результатів

Порядок нарахування суми природних втрат за міжінвентаризаційний період

Причини недостач або надлишків ТМЦ

6.6. Основи бухгалтерського обліку:

Організація бухгалтерського обліку в аптеці

Зміст і структура бухгалтерського балансу

6.7. Звітність аптечного закладу:

Звітність аптечного закладу. Форми звітності, структура та терміни подання

Набути навичок оформлення облікових та звітних документів і як приклади навести такі документи:

- Накладна (прибуткова накладна);
- Акт приймання товару (за умови розбіжностей);
- Вимоги-накладні структурних підрозділів аптеки, закладів охорони здоров'я;
- Акт про списання товарів на господарські потреби, на переоцінку;
- Товарний звіт;
- Копії Х, Z-звітів та копії чеків;
- Прибутковий та видатковий касові ордери;
- Касова книга;
- Табель обліку використання робочого часу;
- Розрахунково-платіжна відомість;
- Інвентаризаційний опис;
- Зведений опис інвентаризаційних листів;
- Бухгалтерський баланс.

Навести алгоритм обліку надходження ТМЦ в аптеці (у вигляді схеми);

Для записів і документів

Для записів і документів

Для записів і документів

Для записів і документів

ЕКОНОМІКА АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

1. Товарообіг

Вкажіть обсяг товарообігу аптеки та охарактеризуйте його структуру

2. Товарний запас

Розрахувати оптимальний обсяг запасу товарів в сумі і днях на базі даних звітності

вкажіть фактори, що впливають на розмір товарних запасів:

3. Торгові накладення

Розрахувати суму та середній рівень реалізованих торгових накладень на підставі даних товарного звіту аптеки

4. Витрати аптеки

Провести аналіз витрат аптеки за звітний період по окремих статтях

5. Здійснити аналіз та планування основних показників господарсько-фінансової діяльності аптеки. Розрахувати суму прибутку і рентабельність. Результати аналізу представити у вигляді таблиці. Побудуйте графік динаміки товарообігу. Зробіть висновки за результатами аналізу

Показники	Одиниці виміру	Рік або квартал		
		I	II	III
Товарообіг (Т/о)	тис. грн.			
Торгові накладення (Σ ТН)	тис. грн.			
Рівень торгових накладень	%			
Витрати (Σ витрат)	тис. грн.			
Рівень витрат (В)	%			
Прибуток (П)	тис. грн.			
Рентабельність (Р)	%			

Висновки:

6. Система оподаткування аптеки

Система оподаткування

види податків та їх характеристика

вказати основні документи податкової звітності

Відмітка про проходження практики:

_____ (оцінка)
« _____ » _____ р. _____ (підпис)
(дата)

Навчальне видання

**Немченко Алла Семенівна, Назаркіна Вікторія Миколаївна,
Панфілова Ганна Леонідівна, Чернуха Віталій Миколайович,
Подколзіна Марія Василівна, Подгайна Марина Валеріївна,
Винник Олена Володимирівна, Тетерич Наталія Володимирівна
Міщенко Вікторія Іванівна**

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ**

ЩОДЕННИК

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 9,5. Тираж 100 пр.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серії ДК № 3420 від 11.03.2009.